

Norsk Ornitologisk Forening, avd. Oslo og Akershus

NOF OA
Postboks 1041 Sentrum
0104 OSLO

Org.nr. 975 615 308

Bank 7058.05.99611

leder@nofoa.no

www.nofoa.no

Til

Oslo kommune
Kommuner i Akershus

Oslo, 25. mai 2010

Kartlegging av sandsvale – Årets Fugl i 2010

Norsk Ornitologisk Forening (NOF) har i 2010 valgt sandsvale som Årets Fugl, da man har liten kunnskap om hvor tallrik denne arten er i Norge. Det er bekymringsfullt fordi sandsvalen går kraftig tilbake i andre europeiske land, bl.a. i våre naboland Sverige og Storbritannia (noen steder mer enn 90 prosent tilbakegang). Arten er sannsynligvis i sterk tilbakegang også i Norge. I forbindelse med Årets Fugl-aksjonen i 2010 ønsker NOF å gjennomføre en totalkartlegging av den norske hekkebestanden av sandsvale.

NOFs fylkeslag i Oslo og Akershus (NOF OA) vil med dette å forhøre oss om Oslo kommunes og kommunene i Akershus' kjennskap til hekkeplasser eller egnede steder for sandsvale. Vi vil også oppfordre kommunene til å ha et spesielt fokus på sandtak, grustak og lignende områder i forbindelse med reguleringsplaner. Ta gjerne kontakt med NOF OA for å få mer informasjon om kartleggingen.

Sandsvalen trekker til Afrika, sør for Sahara, og det er overlevelsen i vinterområdene som sannsynligvis har størst betydning for bestandsutviklingen. I tillegg har tilgang til hekkeplasser i sandbakker, elveleier og grustak også stor betydning. Sandsvalen graver hvert år ut en ny gang innover i vertikale sand- og grusvegger, og innerst i gangen bygges reiret. Reiret ligger følgelig skjernet, men er svært utsatt ved menneskelig aktivitet, som for eksempel uttak av masse fra sand- og grustak. Sandsvalen ankommer hekkekoloniene i Akershus hovedsakelig i mai, og forlater stedet igjen i august. På egnete steder kan en koloni komme opp i flere hundre par. Derfor bør uttak av masse der en koloni pleier å holde til ikke skje i hekkeperioden.

I dette arbeidet er det et mål å oppsøke kjente og potensielle hekkeplasser for arten, minst to ganger i løpet av hekkeperioden, for å kartlegge:

- antall kolonier og lokalisering av disse
- registrere type hekkeplass (elveløp/sandtak/annet)
- antall reirganger /aktive reirganger (et godt mål for antall bebodde reirhull fåes mot slutten av hekkesesongen, da de aktive reirgangene har tydelig slitasje i underkant av hullet)
- status for koloniene i forhold til forstyrrelser og potensielle ødeleggelse

NOF OA bistår gjerne med hjelp til kartleggingen. Observasjoner kan med fordel registreres på artsobservasjoner.no eller på vår egen observasjonsportal på nofoa.no, hvor det er opprettet en prosjektmodul for sandsvale: <http://nofoa.no/Sider/Prosjekter/Prosjektdata.php?pid=5>. Her får en god oversikt over sandsvaleregistreringer i egen kommune.

Mvh

Håkan Billing
leder